

med at køre rundt i de juridiske trakasserier. Jeg tror, det ægte er, at forbeholdene har det veldefineret. Når vi tager forsvarssamarbejde, er der en særlig protokol derom, og det vil være i Traktaten, og det vil være der, lige så længe den danske befolkning ønsker, det skal være der. Det er uden for diskussion.

Til hr. Knud Erik Hansen: Jeg synes, det kunne være en vældig god idé at få en diskussion om den fælles valuta specifikt. Vi har haft det nogle gange, men lad os prøve at løfte det og koncentrere os om visionen, om indholdet, uenigheden, så kan vi måske prøve at se, hvad er det, der ligger dér.

Jeg forstod på hr. Knud Erik Hansen, at mente, at vi skal have et Europa uden euroen. Sådan var det vist, ordene faldt. Jeg må sige, at det desværre ikke kan lade sig gøre, for den er der. Euroen er en realitet. Der er 11 lande, der har besluttet, at den er en realitet, og den er en realitet. Danmarks situation er derfor ikke længe et teoretisk spørgsmål, man skal forholde sig til, men en virkelighed, man skal forholde sig til. Og det er det, der bl.a. er en af de afgørende forandringer inden for det seneste års tid.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Se, københavnerkriterierne i første halvår 1993 – det er spørgsmålet om Tyrkiet, jeg godt vil svare på – blev jo ikke knyttet til et bestemt antal lande. Københavnerkriterierne er objektive kriterier, der kræves opfyldt som forudsætning for, at et ansøgerland kan blive et ansøgerland, eventuelt kan blive medlem af Den Europæiske Union. Der var med andre ord ikke nogen, der blev udelukket på forhånd, men der var nogle klare kriterier, nogle klare betingelser, der skulle være opfyldt.

Det, der formentlig vil ske i Helsingfors, er, at Tyrkiet bliver kaldt et kandidatland, men ikke et ansøgerland i samme gruppe, som de fem plus fem plus Malta nu bliver. Tyrkiet skal først opfylde en lang række betingelser, herunder også betingelserne, når det gælder menneskerettigheder, når det gælder afgørende betingelser, der knytter sig til de politiske forudsætninger, og dér er Tyrkiet ikke endnu, langt fra.

Jeg synes så til gengæld nok, at befolkningen også fortjener at få den ledsagebemærkning, at vi vel har en interesse i, at Tyrkiet ikke bliver revet over mod øst, men at de kræfter i Tyrkiet, der arbejder for en stærkere demokratisering af landet på alle niveauerne i samfundet og dermed også en større samhandel med Europa, at det er de kræfter, vi støtter. Vi har vel ingen in-

teresse i et Tyrkiet, der fjerner sig fra det demokratiske fundament og de værdier, vi synes er vigtige. Vi har en interesse i det modsatte.

Til regeringskonferencen har jeg egentlig kun det svar: Lad os nu se, hvad slutresultatet bliver. Når vi kender slutresultatet på regeringskonferencen, så kan vi tage stilling til, om der skal være en folkeafstemning eller ej. Til spørgsmålet om, hvorvidt der skal være sådan en, er der kun ét svar efter regeringens opfattelse. Det er at slå op i grundloven. Såfremt der efter grundlovens paragraffer er tale om, at der i grundlovens forstand afgives suverænitet, som betyder, at vi skal have en folkeafstemning eller et meget stort flertal her i Folketinget, så skal vi selvfølgelig have det.

Vejledende for os, grundlaget for os, er grundloven. Og det er grundloven, der giver svaret, sammenholdt med regeringskonferencens slutresultat.

Til fru Charlotte Antonsen, som igen spurgte om defensiv/offensiv: Regeringen er meget offensiv i Europa og har en fælles opfordring også til andre om tilsvarende at være offensive i debatten. Det offensive for mig ligger også i, at vi går så stærkt ind i debatten nu om den fælles valuta. Det er også en offensiv del af vores offensive europapolitik. Og det offensive ligger selvfølgelig også i, at vi meget klart melder ud om, hvad perspektivet er i det samarbejde, vi har. Dér kan vi krydse klinger. Der er sikkert forskel på, hvad partiet Venstre ønsker i Europas fremtid, og hvad andre partier ønsker, herunder mit eget.

Den offensive europapolitik er for mig at diskutere perspektivet. Hvor er det, vi skal hen i Europa? Fremfor alene at diskutere en kortere dagsorden. Så tager jeg selvfølgelig til mig, at fru Charlotte Antonsen mener, jeg har været statsminister i 8 år. Det er da ikke en målsætning, jeg på nogen måde vil være uenig i, men lige i øjeblikket er det 7 år; vi mødes om et års tid, og dér skal det nok passe, medmindre fru Charlotte Antonsen til den tid siger 9 år, så prøver vi en ekstra gang.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er korrekt, som statsministeren siger, at vi både her i Folketingssalen og i Europaudvalget tidligere har beskæftiget os med indholdet i det notat om den militære undtagelse, som kom i juli fra regeringens side.